

Kulturarvsprogram för Söderköpings kommun 2014 - 2016

Antaget av Kommunfullmäktige
2013-11-26

Innehåll

Inledning	3
Vad är kulturarv	4
Vision, mål och strategier	5
Medeltidscentrum	6
Kulturarv och tillväxt-Kulturturism	7
Kulturarvet i samhällsplaneringen	8
Kulturarvssamarbete	8
Bevara och vårda	9
Tillgängliggöra	11
Levandegöra	13
 Bilaga 1 Kulturarvsaktörer i Söderköpings kommun	 15
Bilaga 2 Söderköpings historia	18
Bilaga 3 Kulturmiljöer i Söderköpings kommun	 20
Bilaga 4 Källor till kulturarvet	23

Inledning

Det är en angelägenhet för oss alla att vårda och bevara vårt kulturarv. Idag bedrivs arbetet på många nivåer: riksantikvarieämbetet, centralmuseer, universitet och högskolor, regionala museer, lokala museer, kommuner, föreningar, studieförbund och skolor, enskilda forskare och amatörer. Söderköpings kulturarvsprogram är en överblick av vad som gjorts och görs, vilka källor som finns att tillgå, vad som behöver kompletteras, samt strategier för samordning, samarbete, bevarande och tillgängliggörande.

Hur vårdar och brukar vi kulturarvet? Hur ska vi använda den resurs kulturarvet är för att utveckla kommunen och skapa ett mervärde för invånare och besökare?

För Östergötland finns ett regionalt kulturarvsprogram 2012-14 som Söderköpings kulturarvsprogram anknyter till.

Kulturarvsprogrammet är långsiktigt och ska ses över under varje ny mandatperiod. Programmet stödjer de övergripande mål som beslutats för perioden och till programmet utformas årligen, i samband med budgetarbetet, en verksamhetsplan.

Söderköpings kommun
Kommunstyrelsen
Avd Information och kultur

Vad är kulturarv?

Riksantikvarieämbetet definierar kulturarv så här:

”Med kulturarv avses såväl materiella som immateriella uttryck. Det omfattar traditioner, idéer och värden som vi medvetet eller omedvetet övertar från tidigare generationer. Vad som betraktas som kulturarv förändras med tiden och är ett uttryck för samhällets skiftande värderingar. När kulturarvet skrivs i bestämd form är det underförstått att det innefattar en mångfald av kulturarv.”

Med kulturmiljö menas den av människan påverkade fysiska miljön. Det kan gälla alltifrån enskilda objekt till stora landskapsavsnitt. Kulturmiljön är en viktig del av kulturarvet.

Kulturarvsaktörer

Inom kulturmiljösektorn finns de offentligt finansierade aktörerna t ex Riksantikvarieämbetet, universiteten, länsstyrelser, regionala museer och kommuner. Inom kulturarvssektorn finns utöver kulturmiljösektorn offentligt finansierade arkiv, bibliotek, museer och utställningar. De brukar delas in i Arkiv, Bibliotek och Museer, förkortat ABM. Utöver de offentligt finansierade aktörerna verkar många andra aktörer, ideella och privata.

Att välja kulturarv

Det är viktigt att förstå och tänka på att vi gör ett val inom kulturarvet, vi väljer vad vi vill spara och bevara, vad vi lyfter fram för att visa och berätta om. När det gäller det äldre materialet är det en slump vad som bevarats i jorden, men även här gör man vissa urval. Det senare materialet är sparad utifrån rådande ideal, social gruppering, kön etc.

Vår samtid tvingar oss att välja, det skulle vara helt omöjligt att spara allt ur den enorma flora av föremål, maskiner och företeelser som finns runt om oss. Förnyelsetakten är för hög. Men vi måste försöka bevaka och dokumentera delar av vår samtid och bevara kulturarvet på ett betryggande sätt. Det ställer stora krav på hur och vad man väljer för framtiden.

Vision, mål och strategier för kulturarvsarbetet

Vision

”Vår framtid är i stor utsträckning kopplad till vårt historiska ursprung som betydelsefull handelsstad, hamn och kurort. Det är därifrån vi hämtar inspiration att bevara och utveckla vårt kulturarv, vår landsbygd och skärgård och våra unika miljöer i och omkring Söderköpings stadskärna.” (Vision 2020)

Kommunens övergripande mål

Kulturarvsarbetet stödjer de övergripande målen om en attraktiv kommun med goda livsvillkor samt att Söderköping ska ha en hållbar utveckling.

Genom

- att på egen hand och i samverkan med andra intressenter, vårda och bevara det kulturarv som utgör Söderköpings samlade historia.
- att aktivt medverka till att kulturarvet, både det materiella och det immateriella, görs känt och tillgängligt för invånare och besökare.
- att på olika sätt verka för att kulturarvet levandegörs och finns som en synlig och viktig del av dagens samhälle.

De olika aktörerna inom kommunen har sina naturliga ansvarsområden, men kommunstyrelseförvaltningen / Information och kultur har en samlande uppgift att arbeta för helhetens måluppfyllelse.

Medeltidscentrum - kulturarv och kulturturism

Medeltidscentrum Söderköping är en kommunal verksamhet som startade under 2012. Uppgiften är att fungera som ett sammanhållande varumärke för olika verksamheter och aktiviteter som utgår från stadens medeltida historia.

Den första är **"Upplevelserummet"**, vilket kan innebära utställningar i det fria, olika program som medeltida musik eller guidningar, dataanimationer eller annat. Denna del vänder sig både till söderköpingsbor och turister. Exempel på sådana är utställningspaviljongen "Söderköping under våra fötter" som med illustrationer, fotografier och föremål samt ljud och ljus berättar om Vintervadsgatan från 1100-talet och fram till dagens datum.

Nummer två är **"Forskning och vetenskaplig grund"** som blir ett samarbete med universitet, museer och andra sakkunniga. Här är uppgiften att anordna seminarier och föreläsningar, stimulera studenter att forska och skriva uppsatser om Söderköpings medeltid, eller att se till att resultat av arkeologiska utgrävningar och nya historiska rön blir publicerade. Under 2012 gav Söderköpings kommun, i samarbete med Norstedts förlag, ut boken "En medeltida storstad - historien om Söderköping" med Dick Harrison som författare.

Tredje delen är **"Stimulans för näringslivet"** vilket kan innebära gemensam marknadsföring, t ex tillsammans med företag och fastighetsägare som vill lansera Söderköpings som en spännande plats att bo och arbeta i. Det kan vara paketering, dvs samarbete med hotell, restaurang, caféer, bussföretag, guider och etc. I planerna finns också en medeltidsinkubator som skall stimulera till produktutveckling.

Fjärde delen är **"Engagerade medborgare"**, utan söderköpingsbornas engagemang kan verksamheten inte utvecklas. Här är särskilt förskolan och skolan viktig, men också föreningar, kyrka, studieförbund m fl. Medeltidscentrum har t ex i ett samarbete med Vetenskaperna tagit fram ett pedagogiskt material som vänder sig barn från föreskoleklass upp till gymnasiet

*Vetenskaplig utgrävning i Drothemsområdet av Länsmuseum 2012
Dick Harrison föreläser och guidar 2012
Utställning om fabeldjur på Visitor center 2012*

Kulturarv och tillväxt - Kulturturism

Intresset för kulturturism har vuxit stadigt på senare tid och representerar en allt större del av turismen. Besökaren/turisten vill uppleva, lära sig och ställer allt större krav på kvalitet och innehåll. Man förväntar sig mycket av Söderköping, en utpräglad turistort med lång och intressant historia. Genom samarbete med näringslivet och genom att göra tydliga marknadsanalyser finns möjligheter att öka de turistekonomiska effekterna av kulturarvsbaserade besöksmål och kulturarvsinstitutioner.

Inom kulturturismen är det viktigt att arbeta med fakta och levandegöra det via berättandet/ upplevelsen. I en historisk bygd som Söderköping finns mycket att lyfta fram. Från forntid, till medeltidens glansdagar, till stadens framväxt och Göta kanals tillblivelse. Kulturarvet är också mer eller mindre synligt och tillgängligt. Upplevelserna finns i hela kommunen, i den historiska staden Söderköping, i Göta kanal, i S:t Anna skärgård och på landsbygden.

Söderköpings kommun vill

- tillgängliggöra kulturarvet för besökare.

Genom

- skyltning och tematiserad information skapa upplevelser via olika medier.
- samarbete med näringslivet paketera attraktiva upplevelser.

Kulturarvet i samhällsplaneringen

Kommunen har ansvaret för planläggning av bebyggelse, gator och torg. Bebyggelsen och infrastrukturen är viktiga delar av kulturmiljön och det är därför viktigt att det finns bra underlag för planläggningen i form av inventeringar och kulturmiljöprogram. Kulturarvet är en tillgång för samhällsplaneringen och kommunens fysiska planering är ett viktigt verktyg för att förvalta, skydda och utveckla kulturmiljöer.

Söderköpings kommun vill

- sträva efter att uppfylla Riksdagens beslut om landets miljömål nr 15 "God bebyggd miljö". En av preciseringarna av målet är just "Kulturvärden i bebyggd miljö."
- att ett kulturmiljöunderlag är stöd i den fysiska planeringen, lovfrågor och i utvecklingen av kulturmiljön som en viktig faktor för staden och kommunens attraktivitet.

Genom

- att kommunen under 2014 tar fram ett kommunomfattande kulturmiljöprogram för att förbättra underlaget till planeringen.

Kulturarvssamarbete

Inom Östergötland finns olika nätverk och samarbetsprojekt där Söderköping är en del, t ex Kulturarv Östergötland. Samarbetet mellan kommunen och regionala aktörer som Östergötlands Länsmuseum, Linköpings Universitet och Länsstyrelsen bör utvecklas, så att det för parterna blir en naturlig del av kulturarvsarbetet.

Det löpande arbetet inom den kommunala kulturarvssektorn är i allmänhet väl definierad och avgränsad. Samråd kring historiska, kulturhistoriska, konstnärliga värden sker kontinuerligt. Den kulturhistoriska dokumentationen kan däremot ofta hamna mellan två stolar.

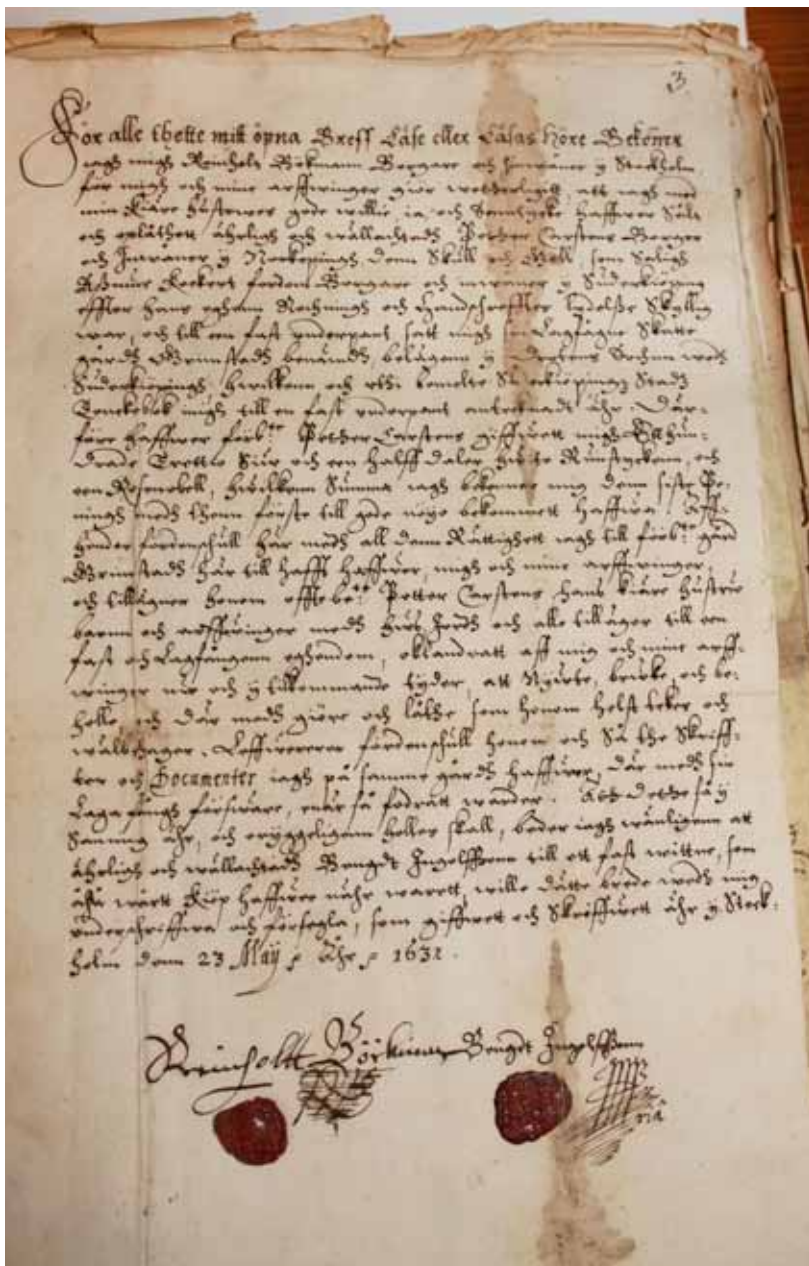
Söderköpings kommun vill

- att samarbetet upprätthålls mellan Kommunarkivet, Samhällsbyggnadskontoret, Information och Kultur, Kulturskolan och skolan och hembygdsföreningarna.

Genom

- regelbundna möten och andra kontaktvägar.

Bevara och vårda

Med begreppet bevara finns ingen bortre tidsgräns. Att bevara och vårda vårt kulturarv är en förutsättning för att tillgängliggöra och levandegöra. Om man strävar efter att skapa ett intresse hos allmänheten och underlag för lönsamhet kring delar av kulturarvet ges ett incitament för vård och bevarande. Bevarandet är ett delat ansvar hos kommunala, regionala och statliga aktörer men också enskilda människor.

Biblioteket

bevarar och vårdar den lokalhistoriska litteraturen som uppträder i både tryckt och digital form samt den äldre samling böcker som hör till Läroverksbiblioteket i samma hus som Stadshistoriska museet.

Söderköpings kommun vill

- bevara det gamla läroverksbibliotekets boksamling.

Genom

- att samlingarna förvaras i ändamålsenliga lokaler.

Kommunarkivet

bevarar, ordnar och vårdar de arkivhandlingar kommunen bevarar enligt arkivlagen och arkivreglementet. Det skall tillgodose allmänhetens rätt till allmänna handlingar, behovet av information för rättsskipning och förvaltning samt forskares behov. Handlingarna är till största delen på papper. Några möjligheter att bevara elektroniska handlingar finns inte. Arkivet ska förvaras i lokaler som skyddar mot brand, fukt- och vattenskador, skadedjur och obehörig åtkomst. Idag omfattar arkivet ca 950 hyllmeter. Dagens lokaler rymmer ca 1200 hyllmeter. Arkivet är uppdelat på två lokaler, Kommunhuset och Tingshuset. Det är bara Kommunhuset som är tillgängligt för forskning.

Söderköpings kommun vill

- att Kommunarkivet ska finnas i ändamålsenliga lokaler och även kunna hantera elektroniskt material.

Genom

- att skapa förutsättningar för mottagande av elektroniskt material.
- att bevaka lokalfrågan.

Kulturarv och Medeltidscentrum

Insamlar dokumentation i samarbete med Kulturarv Ög, Läns museet, Länsstyrelsen och andra samarbetspartners.

Söderköpings kommun vill

- att lämpliga fornlämningsobjekt ska ha skötselplaner.
- att kulturhistoriskt värdefull bebyggelse ska ha vårdplan.

Genom

- att tillsammans med Riksantikvarieämbetet, Länsstyrelsen och Östergötlands läns museum få till stånd skötselplaner för lämpliga fornminnesobjekt.
- att initiera en vårdplan för de kommunägda kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna.

Kulturarv och Medeltidscentrum - Museer

Kommunen bedriver själv ingen museiverksamhet, men upplåter för närvarande lokaler till S:t Ragnhilds Gilles stadshistoriska museum, och till Sankt Anna skärgårdsmuseum. Kommunen anser att det är viktigt med museer som speglar de olika geografiska kommundelarna och olika skeenden av historien. Hembygdsföreningarna gör här ett mycket viktigt arbete, som framför allt visar landsbygdens kulturarv, t ex Östra Ryds hembygds museum, och kommunen stödjer och samarbetar med hembygdsföreningarna på olika sätt.

Söderköpings kommun vill

- att hembygdsföreningarna ska ha möjlighet att arbeta med vård och bevarande och samtidsdokumentation.

Genom

- samarbete med Läns museet bistå hembygdsföreningarna med råd och kunskap om hur var och en bäst löser bevarandefrågorna samt uppmuntra till att samtidsdokumentationer utförs och nutidsmaterial insamlas.

Samhällsbyggnadskontoret

tar initiativ till bevarande av kulturmiljöer samt säkerställer vid behov bevarandekrav i framtagna detaljplaner. Avdelningen verkar för en god byggnadskultur och en god och estetiskt tilltalande stads- och landskapsmiljö. Områdesbestämmelser är ett bra verktyg för att skydda befintliga kulturmiljöer. Detaljplaner används främst vid ny planläggning och vid kompletterande bebyggelse. Vid planläggning där värdefull bebyggelse ingår bör skyddsbestämmelser övervägas. Områdesbestämmelser är lämpliga då ingen ny bebyggelse tillförs.

Söderköpings kommun vill

- ha god kunskap om kommunens kulturmiljöer.

Genom

- att ta fram ett kulturmiljöprogram med förankring hos länsstyrelsen, museum, föreningar, näringsliv och invånare.
- att i planläggning och lovfrågor ta hänsyn till kulturhistoriska värden.
- att behandla kulturhistoriska värden som en tillgång vid utveckling och omvandling och inte ett hinder.

Poetiska vägstenar i Nartorp renoverade med bidrag från kommunen 2012.

Ovan: Efter rengöring men före målning. Under: Helt klar.

Tillgängliggöra

Kommunen har som viktig uppgift att sprida kunskap om kulturarvet och skapa ett intresse. Det kan ske genom föreläsningar, seminarier, utställningar, utbildning av särskilda grupper, studiecirklar, öppet hus, foldrar och broschyrer och hemsidan.

Kommunen ska hålla sig ajour med vad som händer regionalt och nationellt genom att delta i olika nätverk, grupper, seminarier och kurser.

Biblioteket

Biblioteket samverkar med lokalforskare, hembygdsföreningar, museer och studiecirklar för att göra inventeringar och annat material tillgängligt för alla, dels i Lokalhistoriska rummet på biblioteket och dels via Internet. Biblioteket kompletterar successivt Lokalhistoriska rummets mediebestånd och genom ett brett kontaktnät av folkbibliotek och forskningsbibliotek kan man erbjuda fjärrlån av litteratur som inte finns på det lokala biblioteket.

I Lokalhistoriska rummet finns forskarplatser/studieplatser och personalen kan handleda i databasmaterialet.

Söderköpings kommun vill

- att kommunens historia ska vara tillgänglig digitalt.

Genom

- att utveckla användandet av digital teknik för att tillgängliggöra materialet.

Kommunarkivet

Kommunarkivets material är tillgängligt via den forskarplats som finns i Kommunhuset.

Söderköpings kommun vill

- att arkivets material ska vara tillgängligt.

Genom

- att på kommunens hemsida tillgängliggöra allt arkivmaterial digitalt.

Kulturarv och Medeltidscentrum

Kulturkontoret producerar tillsammans med andra kulturarvsaktörer informationsmaterial som broschyrer, skyltar, appar och audioguider om kulturmiljöer och olika historiska skeenden för målgrupper som turister, skola, kommuninvånare. Man producerar också utställningar och håller en utställningslokal tillgänglig för föreningar och enskilda samt ordnar föredrag i skilda ämnen omkring kulturarvet.

Söderköpings kommun vill

- nå fler och nya grupper med information om historia och kulturarv.

Genom

- att använda kommunens hemsida som en kunskapsbank i samverkan med andra kulturarvsaktörer.

- att använda nya tekniker, som t ex appar.

- att i samverkan med Svenska kyrkan arbeta för att kyrkornas kulturarv fortsatt hålls tillgängligt.

Kulturarv och Medeltidscentrum - Museer

I kommunen finns flera föreningsdrivna museer med samlingar. Kulturarv stödjer och bistår med råd och hjälp samt informerar om dem på hemsidan.

Söderköpings kommun vill

- att museernas samlingar ska vara tillgängliga för forskare och allmänhet.

Genom

- att använda olika tekniker och medier för tillgängliggörande.
- att stödja hembygdsföreningarna på olika sätt för att underlätta museiarbetet.

Samhällsbyggnadskontoret

Det finns ett stort antal inventeringar, planer och andra byggnadshandlingar i samhällsbyggnadskontorets arkiv. Det finns möjlighet att besöka arkivet, men tillgängligheten är i dagsläget dålig.

Söderköpings kommun vill

- öka tillgängligheten till samhällsbyggnadskontorets arkiv.

Genom

- att digitalisera material av intresse för allmänheten.
- att publicera materialet på kommunens hemsida.

Skolan

Skolan är främst en kulturarvskonsument och använder på olika sätt kulturarvet i undervisningen.

Söderköpings kommun vill

- att skolans elever ska ha god kunskap om Söderköpings historia.

Genom

- att Medeltidscentrums handledningsmaterial ska användas i skolorna.

Turistbyrå

Turistbyrån marknadsför kulturarvet genom olika kanaler, utbildar auktoriserade söderköpingsguider, planerar och administrerar guidningar och bokningar av grupper.

Söderköpings kommun vill

- att besökare ska enkelt få information om Söderköpings historia och kulturarv.

Genom

- tematisk marknadsföring i olika medier.
- att ändamålsenlig skyltning, guidad upplevelsevandring m m erbjuds på plats.
- samverkan med näringslivet för att utveckla besöksmålen.

Levandegöra

Att kulturarvet är tillgängligt är viktigt, men minst lika viktigt är att levandegöra det så att människor enkelt kan ta till sig traktens historia, känna stolthet över sin hembygd och förstärka sin identitet, oavsett om man har sin hemvist på landsbygden eller i staden. Besökare skall på ett lättamt sätt kunna ta del av kulturarvet. Kulturturism är en ökande del av turismen och det är en målgrupp med krav på kvalitet och innehåll.

Kommunarkivet

Söderköpings kommun vill

- synliggöra arkivets unika dokument.

Genom

- utställningar, föredrag m m i samverkan med interna och externa aktörer.

Kulturarv och Medeltidscentrum

Medeltidscentrum samarbetar med och deltar i Söderköpings Gästabad, det största kulturarvsevenemanget i kommunen och regionen som också drivs i ett nära samarbete med lokala företag. Under hela året arrangeras olika program och aktiviteter, många gånger i ett samarbete med bl a lokala näringslivet, stadskärneföreningen och andra lokala aktörer so t ex Teater Sythercopie.

Söderköpings kommun vill

- erbjuda nydanande och spännande historiska upplevelser, i första hand med fokus på barnen.

Genom

- att aktivt samverka med universitet, kulturföretag, konstnärer etc för att utveckla kulturarvspedagogiken.
- att arbeta med ny teknik för att nå ut brett.

Samhällsbyggnadskontoret

kan genom stads- och landsbygdsvandringar, föredrag, utställningar lyfta fram kulturmiljöerna i samarbete med andra kulturarvsaktörer.

Söderköpings kommun vill

- delta aktivt i olika kulturarvsevenemang med anknytning till samhällsbyggnadsfrågor.

Genom

- att öka samarbetet med andra förvaltningar vid planering och genomförande av aktiviteter.

Skolan

kan genom att använda olika pedagogiska former, t ex rollspel, musik, bild, vetenskapliga experiment, levandegöra olika historiska händelser genom århundradena. Oftast görs det i Kulturskolans och Vetenskaparnas regi.

Söderköpings kommun vill

- att alla elever i åk 5 ska delta i dramatisering av medeltidens historia.

Genom

- att Kulturskolan i samarbete med Medeltidscentrum arbetar fram lämpliga koncept.

Turistbyrån

Turistbyrån erbjuder dramatiserade och historiska guidningar, oftast i samarbete med Söderköpings Guidegrupp. Turistbyrån har även ett samarbete med Söderköpings Gästabud.

Söderköpings kommun vill

- nå ut till fler intresserade besökare.

Genom

- att använda mer riktad marknadsföring.
- att i samverkan med näringsliv, organisationer etc utveckla upplevelseturismen.
- att nå ut till fler intresserade besökare, grupper och företag.

Kulturarvsaktörer i Söderköpings kommun

Kulturarvsaktörerna är de nationella som t ex Riksantikvarieämbetet och universiteten och de regionala som Östergötlands Museum och Länsstyrelsen, men merparten av arbetet görs på ett lokalt plan. Nedan följer en presentation av lokala kulturarvsaktörer, inte att förglömma att det finns en rad lokalhistoriker/privatpersoner utöver dessa.

Söderköpings kommun

Kommunarkivets verksamhet styrs av arkivlagen och det arkivreglemente Kommunfullmäktige har antagit. I arkivet finns framför allt handlingar från den kommunala verksamheten inom Söderköpings kommuns nuvarande gränser sedan 1863. Här finns också arkivhandlingar från enskilda arkiv, såsom privatpersoner och föreningar. Kommunarkivet är en del av stadens minne som allmänheten har rätt att ta del av (de allmänna handlingarna). Arkivlokalerna finns i Kommunhuset och Tingshuset och består av ca 950 hyllmeter som växer med ca 20 m per år.

Biblioteket samlar litteratur om Söderköping, bevakar och införskaffar nyttgivet material både i tryckt form och digitalt publicerat. Här finns det Lokalhistoriska rummet med litteratur, utställningar och tillgång till Internetdatorer, släktforskningsprogram och lokalhistoriska databaser.

Kulturkontoret har genom projektet KulturArkiv åren 2003-07, 2009-11, digitaliserat flera hembygdsföreningars samlingar samt kommunens egna och gjort sökbara databaser, möjliga att lägga ut på Internet. Avdelningen publicerar informationsbroschyrer, anordnar utställningar och föredrag, insamlar dokumentation och stöttar andra kulturarvsaktörer.

Medeltidscentrum är en del av Information och kultur vars uppdrag är att berätta om Söderköpings medeltid på olika sätt, initiera forskning och genom kulturarvsturism stimulera näringslivet. Flera projekt görs i samarbete med Kulturarv Östergötland, Läns museet och Länsstyrelsen och andra samarbetspartners.

Turistbyrån Turistbyrån arbetar med föra ut Söderköpings historia och kulturmiljöer till besökare och invånare bl a genom guidningar, informationsmaterial i olika former samt genom hemsidan.

Samhällsbyggnadskontoret följer utvecklingen inom kommunen och tar initiativ till bevarande av kulturmiljöer samt säkerställer vid behov bevarandekrav i framtagna detaljplaner. Avdelningen verkar för en god byggnadskultur och en god och estetiskt tilltalande stads- och landskapsmiljö.

Förskolan/skolan arbetar med att förmedla lokalhistoria till eleverna genom att visa, förmedla och nyttja arkiv, bibliotek, museer, guidningar i undervisningen.

Hembygdsföreningar Landsbygd

Gårdeby hembygdsförening startade 1979 och har 75 hushåll som medlemmar. Föreningen har inga föremålssamlingar eller något museum. Verksamheten har skett bl a i studiecirkelform som dokumenterat torp och föremål i bygden. Man har också en slätteräng.

Hembygdsföreningen Vikingarna, Skällviks sn, startade 1931 och har ca 180 medlemmar. Man har en museibyggnad med föremål som dock inte är öppen för allmänheten än. Större delen (750) av föremålsbeståndet är katalogiserat och fotograferat digitalt. Föreningen har gjort en torpinventering, en lanthandelsinventering samt gjort intervjuer. Bland de utgivna böckerna märks "Saga och Sanning om Sankt Anna och Skällvik" och "Börrumsbilder".

Nartorp- Börrums hembygdsförening startade 1979 och har ca 100 medlemmar. Föreningen har ett mindre museum "Malmkullen" med ett par hundra föremål samt en del bilder som är katalogiserade och fotograferade digitalt o finns på hemsidan. Huvudsakligen har man dokumenterat gruvdriften och rekonstruerat Nartorp gruvor i en modell. Intervjuer, kulturminnesinventering av Nartorp-Trärum samt en enklare torpinventering har gjorts. Man har även vårdat de poetiska vägstenar som finns i bygden. www.nartorp.se

Sankt Anna hembygdsförening startade 1990 och har ca 400 medlemmar. Föreningen driver ett museum i Tyrislöt, öppet under sommaren, med skärgårdsbornas historia och levnadsvillkor. Samlingarna omfattar ca 1000 katalogiserade föremål samt ett mindre antal bilder. Katalogen är digital och föremålen är fotograferade digitalt. Föreningen innehar även privata dagböcker, brevsamlingar och filmer. Man har även gjort intervjuer, gett ut skrifter och har dokumenterat t ex barnmorskor i skärgården samt Aspöja. Man har även en natur- och kulturstig i området. www.hembygd.se/sankt-anna/

Västra Husby hembygdsförening har ca 70 medlemmar och bildades 1999. De disponerar byggnaden "Gamla hemmet". Föreningen har deltagit i VHGF:s soldattorpsinventering och i byinventeringar. Framöver kommer föreningen att genom olika studiecirkelar fortsätta kartlägga sin hembygd. Föreningen har en bilddatabas på S:t Ragnhilds Gilles hemsida. www.vhhf.se

Östra Ryds hembygdsförening startade 1976 och har ca 150 medlemmar. Föreningen förvaltar en ryggåsstuga från 1700-talet, Hagstugan, som flyttats från Boda till kyrkan med komplett inredning och ett museum i Hållsta som är öppet vissa dagar sommartid med brukssamlingar från bygden. Samlingarna omfattar ca 700 föremål som är katalogiserade och fotograferade

digitalt och finns i en sökbar databas på hemsidan. Man har även en kartsamling och fotosamling. Föreningen har också gjort en inventering av soldattorp och ska fortsätta med kvarnar och sågverk samt torpbebyggelse. Det finns också bandade intervjuer som skall överföras till digitalt medium. Hembygdsföreningen skall fortsätta inventera Ö Ryds industri- och infrastruktur under 1900-talet och ekonomibyggnader. www.ostraryd.se

Stadens Hembygdsföreningar

S:t Ragnhilds Gille startade 1918 och är en hembygdsförening framför allt för staden med ca 800 medlemmar. Föreningen driver ett museum på Gamla Skolgatan i Söderköping som delvis är öppet sommartid. Samlingarna omfattar ca 2400 föremål, ett arkiv med bl a Söderköpings Brunns arkiv och tidningslägg från Söderköpingsposten, Söderköpings Tidning och Söderköpings Nya Tidning samt en fotosamling omfattande drygt 10 000 glasplåtar. Man ger ut en årsbok varje år sedan 1922. Föremåls- och fotosamlingen finns i en databas och är fotograferad digitalt. Föreningen har en hemsida med bilddatabasen utlagd. Hemsida: www.stragnhildsgille.se

Övriga kulturarvsföreningar

Arkivföreningen startade 1989 och har ett 40-tal föreningar som medlemmar och förvaltar arkiv från ca 100 olika föreningar. www.olfa.nu

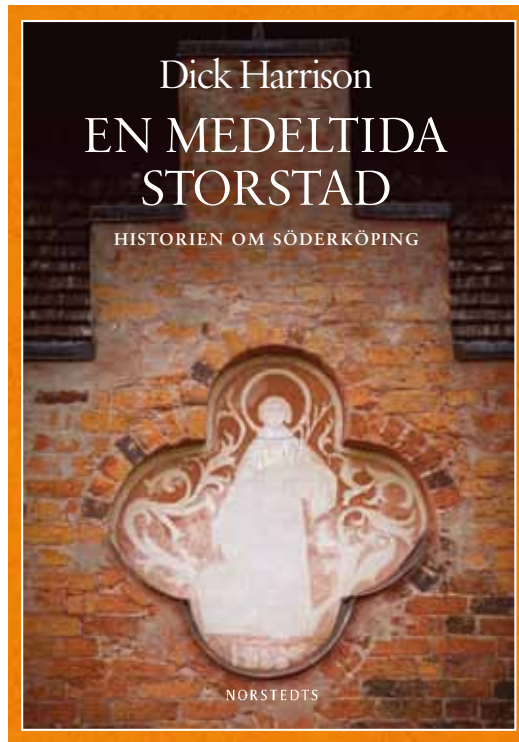
Engelholms Bygdegårdsförening startade i slutet av 1980-talet och har ca 270 medlemmar. Man har inga samlingar eller något museum utan dokumenterar bygden genom studiecirklar, bl a finns en torpinventering. Man har digitaliserat lärarinnan Ingrid's dagböcker, som kommer att göras tillgängliga på nätet.

Västra Husby genealogiska förening har ett 50-tal medlemmar och sysslar huvudsakligen med släktforskning vilket även innefattar förfäderna och boplatsens historia. Föreningen har gjort en soldattorpinventering av soldater och deras familjer i V Husby. Det har även gjorts intervjuer med personer från bygden som finns utlagda på hemsidan. www.vhgf.com

Skällviksborgs vänner startade 2012 och har 30-tal medlemmar. Föreningen ska verka för att borgruinen bevaras, undersöks, levandegörs och ta fram informationsmaterial. www.skallviksborg.se

Söderköpings historia

Söderköping har en lång och intressant historia. I korsningen mellan Storån, som rinner ut i Östersjön, och vägen till Kalmar växte en storstad fram under tidig medeltid. Söderköping kom att bli en av landets viktigaste hamnstäder under medeltiden och 1500-talet. Stegeborgs slott utgjorde ett effektivt lås och skydd sjövägen ända till 1700-talets början, med möjlighet till kontroll av handeln.

Den medeltida staden

Staden anlades ca 1200 efter en fastställd stadsplan. Planen som består än idag var indelad i tre ”kvarter” med en huvudgata i vardera, som utgick från rådhuset. Torget var stadens centrala punkt, bebyggt med ett rådhus från 1200-talet där stadens styrelse höll sina möten. Intill låg hamnen

och kajen för omlastning, så torget var också handelns centrala plats. Den medeltida staden hade kungsgård, fyra kyrkor, kloster, helgeandshus, hospital, själahus, flera kapell, skolor, badhus och under kortare tid tryckeri och mynthus – allt en större medeltida stad skulle innehålla.

Landsbygden

Söderköpings omland har en historia som sträcker sig från stenåldern och framåt. Det finns relativt gott om lämningar från bronsåldern utmed större vattendrag och vägar, men tyngdpunkten under förhistorisk tid, ligger på järnåldern. Här finns lämningar i form av stora gravfält, fornborgar, runstenar m m. Omlandet i öster var ett skärgårdsområde där fisket dominerade, senare tillkom sjöfart, västerut var en jordbruksbygd som försåg staden med proviant. Under medeltiden byggdes landsbygdens kyrkor och så gott som samtliga kvarvarande kyrkor (utom Börrum som fram till 1700-talet tillhörde Mogata sn) har medeltida anor.

Storhetstid och tillbakagång

Stadens verkliga storhetstid var under 1200-1500-talen. Storpolitiska händelser avlöste varandra här och under 1580-talet fanns landets rikaste borgare i staden, trots krig, plundringar och pålagor. Söderköping var av vida större betydelse än grannstaden Norrköping. Men redan nästa århundrade blir Söderköping en småstad, utan större betydelse. Landhöjningen gör hamnen obrukbar till de allt större handelsfartygen, samtidigt som den statliga proviant- och varuhusorganisationen flyttades till Norrköping och den nybyggda kungsgården där. Utrikeshandeln påverkades av var det fanns proviant och därmed fick Norrköping rollen som hamnstad.

1700-talet och Brunnen

Söderköping blev en småstadsideal med handel, hantverk och jordbruk som huvudnäringar. Här startades visserligen en rad manufakturer, på 1600-talet t ex linneväveri och tvålverk, på 1700-talet tobaksspinnerier, sidenbandsfabrik, stärkelsefabrik, bomullsspinneri, klädesväveri, tröj-, möss- och strumpfabriker, färgerier, men allt i blygsam omfattning. En viss uppräckning av staden skedde i och med grundandet av Söderköpings Brunn 1774. Brunnsskickning hade förekommit här sedan 1718, men nu blev det en riktig vattenkuranstalt med kungliga privilegier. Ett rikt socialt liv utvecklades kring brunnsskickningen.

1800-talet och Kanalen

Ännu ett lyft för staden var anläggandet av Göta Kanal, som var färdig 1832. Kanalbygget medförde att en halv stadsdel försvann, husen fick flyttas eller rivas, och det mesta av S:t Ilians kyrkoruin och kyrkogård grävdes bort. Kanalen, som man fått i hård konkurrens med Norrköping, kom dock inte att bli den viktiga transportled som Söderköping hoppats på. Landtransporterna blev snart viktigare och mellan 1893 och 1966 gick järnvägen hit.

Industrialisering

Näringslivet under 1800-talet domineras fortfarande av jordbruk och hantverk. Några hantverk drevs mer industriellt som ett par repslagerier, garverier och färgerier. Någon verklig industrialisering kan man knappast tala om före 1940. Då anlades Evaporator (senare Svenska Fläktfabriken). 1962 kom Macroplast från Stockholm hit och 1964 flyttade Fix trikåindustri hit från Norrköping. De två sistnämnda nedlagda på 1990-talet respektive början av 2000-talet. Idag präglas staden av småföretag med undantag för industrierna Luvata och HTC. Landsbygdens småföretag har utvecklats mer och mer mot besöksnäring och service.

Befolkningsutvecklingen

Säkra invånarantal har vi från 1700-talets mitt då ca 800 personer var mantalsskrivna här. Troligen hade befolkningstalet mer än halverats sedan medeltiden. Hundra år senare är invånarantalet 1250 och efter ytterligare hundra år är invånarantalet ca 3000.

Söderköpings kommun bildades av en sammanslagning av Söderköpings stad, Stegeborgs kommun och Aspvedens kommun, genomförd 1974. 2013 bor ca 7 000 i staden och drygt 14 000 i hela kommunen.

Källor

Erixon, Sigurd; Hoppe, Gunnar; Ljung, Sven - Ur Sparbanken i Söderköping 1851-1951

Harrison, Dick, 2012 - En medeltida storstad, historien om Söderköping

Helmfrid, Björn, 2001 - Söderköpings historia Tiden 1568-1690

Ljung, Sven, 1949 - Söderköpings historia

Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister

Kulturmiljöer i Söderköpings kommun – några exempel

I kommunen finns många intressanta och skyddsvärda miljöer. Nedan följer kulturmiljöer ur boken ”Natur Kultur miljöer i Östergötland” utgiven av Länsstyrelsen 1983 där 57 områden listas samt ett antal broar, skolor, missionshus och kvarnar. De senare är inte medtagna nedan. Därefter följer ett utdrag ur Länsstyrelsen beskrivning av de områden inom kommunen som är av ”riksintresse” samt en lista över byggnadsminnen i kommunen (Länsstyrelsen, 2007). I Östergötlands Museums inventeringar av t ex stadsmiljön, broar, tingshus, etc. finns fler enskilda objekt, (se bil 4).

Ur Natur och Kultur Miljöer i Östergötland 1983

Börrium

Sjögerums gård
Gibbenäs gård
Börrium kyrkomiljö

Drothem

Loddbyskanal
Vennebergas kanal
Karlsborgs kanal
Mariehovs herrgård
Duvkullens fornlämning
Klevbrinken, kanal
Spetalen, lämningar av hospitalet, prästgård, fornlämningar
Lund, by
Ramunderborgen, fornborg

Drothem o S:t Laurentii

Stadskärnan
Söderköpings hamn, kanal
Tegelbruket, kanal

Gårdeby

Göstorps gård
Ekhamras ryggåsstuga
Spolstads gård
Gårdeby kyrkomiljö

Mogata

Djursnäs, prästgård, fornlämningar
Husby, säteri, fornlämningar
Mogata kyrkomiljö
Stora Sörby gård
Hösterum, rusthåll

Sankt Anna

Korsnäs, kyrkoherdeboställe
S:t Annas kyrkomiljö – Herrborums säteri
Torönsborgs herrgårdsmiljö
Engelholms säteri
Vänsö, by
Vrångö, by
Äspholm, by

Skällvik

Skällvik – Stegeborgs kyrkomiljö, herrgård, slottsruin, borg
Segerstorps kuströsemiljö
Nartorps – Botentorps kuströsemiljö
Ugglekullens gård
Bråta, by, fornlämningar

Skönberga

Viggeby, säteri, fornlämningar
Skönberga – Ljunga, kyrkbyn, fornlämningar
Bolltorps herrgård, fornlämningar
Skälboö, säteri

Västra Husby

Korssätters säteri
Västra Husby – Hylinge, fornlämningar, Göta Virke, Hylinge herrgård, Tvärdalen
Pålstorps parstuga
Korskullens parstuga
Lilla Snövelstorp-Norrbo, kanal och Norrbo gård
Klämman, kanal
Gäverstad, kanal, fornlämningar, gård

Östra Ryd

Olerums by
Björkviks säteri
Syttorps gård
Hummelsäter gård
Kil gård
Ö Ryd kyrkomiljö
Viby gård
Tåby gård
Hällerstad gård

Områden av Riksintresse

Göta Kanal (delen i S:t Laurentii och Västra Husby socknar)

Kommunikationsmiljö med landets främsta kanalmiljö (utförd 1810-32), av stor teknikhistorisk betydelse och med dominerande läge i omgivande landskap. I området ingår även: Järnåldersgravfält vid Gäverstad och på Duvkullarna. De större gårdarna Norrbro med ekonomibyggnad, Gäverstad, Mariehov.

Kanalmiljö genom Söderköpings kommun med omgivande landskap och bebyggelse. Slussvaktarboställen. De planterade alléerna ger kanalen en parkliknande karaktär. Skeppsdockan med tillhörande byggnader vid Klevbrinken.

Björkviks herrgård (Östra Ryds sn)

Herrgårdsmiljö i skogsbygd med intressant välbevarat byggnadsbestånd.

Timrad huvudbyggnad från 1600-talets mitt med karolinsk prägel och unik fatbursbyggnad troligen från 1500-talet. Ekonomibyggnader, bla en saltbod.

Västra Husby (Västra Husby sn)

Den förhistoriska försvarsanläggningen ”Götavirke” som är helt unik inom landet. (Fornlämningsmiljö). De 3,5 km respektive 2 km långa försvarsvallarna som bildar ”Götavirke” ligger i gränsskogen Aspveden som skiljer centrala Östergötland från kustlandet. Anläggningen är troligen från järnåldern.

I området ingår även: Hylinge 1700-tals herrgård med välbevarat sen-gustavianskt byggnadsbestånd.

Söderköping

Småstad belägen vid en uppgrundad havsvik och betydelsefull vattenled, som i planmönster, dominerande kyrkobyggnader och bebyggelsekaraktär ger en bild av en av hög- och senmedeltidens viktigaste städer.

I området ingår även: Söderköpings brunn som anlades 1718 vid den sedan gammalt kända Sankta Ragnhilds källa. Ett avsnitt av riksintresset Göta kanal, med kanalfåra, kajer, sluss och hamnmagasin. Flerbostadshus och privatvillor från sekelskiftet 1900 samt ett egnahemsområde i den östra delen.

Det i stort sett oförändrade medeltida gatunätet, den äldre tomtstrukturen, kyrkorna och deras dominerande roll i stadsbilden samt medeltida profanbyggnader, källare och andra lämningar. Den förindustriella stadens småskaliga träbebyggelse med gårdar och ekonomibyggnader. Stadens siluett och kontakten med vattnet, Ramunderberget och det omgivande landskapet.

Skönberga (Skönberga sn)

Odlingslandskap med talrika fornlämningsmiljöer och medeltida kyrka. (Kyrkmiljö).

Ljunga gravfält med ca 100 anläggningar, företrädesvis från brons- och järnålder. Välbevarad romansk kyrka, prästgårdar från tre skilda epoker: 1600-, 1700- och 1800-talet. 1800-talsprästgården med omgivande parkanläggning ligger på ett järnåldersgravfält.

Väsö (Sankt Anna sn)

Skärgårdsmiljö med välbevarad bybebyggelse.

Utspridd och terränganpassad bybebyggelse, i huvudsak från 1800-talets senare hälft men även en loftbod och två bostadshus från 1700-talet. Båtvarv och såg.

Thorönsborg (Sankt Anna sn)

Herrgårdsmiljö av medeltida ursprung med välbevarad 1700-talsbebyggelse i dominerande läge.

Mangårdsbyggnaden är uppförd på 1750-talet efter ritningar av C Hårleman. Orangeri, ridhus, ekonomibyggnader och arbetarbostäder. Gården hette på medeltiden Drag, vilket syftar på båtdragningsplats.

Engelholm (Sankt Anna sn)

Herrgårdsmiljö i S:t Anna inre skärgård, med välbevarad karolinsk träherrgård.

Huvudbyggnad från tiden kring år 1700 samt ett stort antal ekonomibyggnader och arbetarbostäder, en del från 1700-talet. Barockpark samt allé.

Stegeborg - Skällvik (delen i Skällviks sn)

Kustbundet slottslandskap och herrgårdslandskap med lämningar efter två strategiskt belägna medeltida borganläggningar av stor politisk och militärhistorisk betydelse. (Borgmiljö).

Borgarna är strategiskt anlagda för att kontrollera inloppet från havet till Östergötland. Kungamaktens imponerande Stegeborgs slottsruin och Linköpingsbiskoparnas Skällvik. Skällviks medeltida kyrka, under 1500-talets slut omgestaltad av Johan III. Stegeborgs herrgård med huvudbyggnad från början av 1800-talet.

Gårdeby (Gårdeby sn)

Fornlämningsrikt odlingslandskap kring Gårdeby sockencentrum. (Fornlämningsmiljö).

Slott avsåg ursprungligen en byggnad i kunglig eller statlig ägo med representativa funktioner. Numera kan även en större herrgårdsbyggnad av hög arkitektonisk kvalitet kallas slott.

Herrgård, herresäte är en större lantegendom med ståndsmässig bebyggelse. Med herrgård avses såväl egendomen (godset) som karaktärsbyggnaden (corp de logis).

Säteri, sätesgård var ursprungligen en lantegendom ägd och bebodd av en frälseman som genom adelns privilegier fått sin jord befriad från skatt. Säteriet var huvudgården i ett komplex av spridda frälsegårdar. Efter adelsprivilegiernas upphörande på 1800-talet används ordet säteri om äldre, stora lantgårdar.

Fatbur, fatabur är ett hus eller rum där man förvarade kläder och annan dyrbar egendom. Fatburen gjordes så säker som möjligt. Om det var ett separat hus fanns alltid ett loft avsedd till försvar.

Omfattande stensträngssystem, tillhörande boplatser och gravfält i huvudsak från äldre järnålder. Byar och gårdar med välbevarad bebyggelse av företrädesvis 1800-talskaraktär. 1100-talskyrka, prästgård från 1700-talet, skola och f.d. kommunalhus.

Byggnadsminnen 2013

Korsnäs Prästgård, S:t Anna sn

Thorönsborgs herrgård,

S:t Anna sn

Engelholms herrgård,

S:t Anna sn

Blomqvistska huset,

Söderköping

Husby herrgård, Mogata sn

Ekenstugan, Ämtevik,

S:t Anna sn

Garvargården, Söderköping

Björkviks herrgård och fatbur,

Ö Ryds sn

Söderköpings rådhus,

Söderköping

Hylinge herrgård,

Västra Husby sn

Kung Johan 3, Söderköping

Braskens hus, Söderköping

Källor till Kulturarvet Söderköping

Kulturmiljöinventeringar

Östergötlands Museum

Byggnadsinventering kvartersvis 1972
Byggnadsinventering Stadsområdet 1970, 74, 76
Byggnadsinventering Området N om Storån 1970
Byggnadsinventering Området S om Storån 1970
Byggnadsinventering Stadsägor, Borggård, Brokvarn 1988
Byggnadsinventering Enskilda objekt Kv K, M, V och P 1987
Byggnadsinventering Stadsområdet revidering 1988
Gårdsmiljöinventering 1986
Byggnadsinventering Modernismen, 1945-1975, 2009
Broar, 1978
Byggnadsinventering sockenindelat, 1950-54
Frikyrko- arbetar- och nykterhetsrörelsens lokaler, 1978
Göta Kanal Östgötadeln, slussbostäder m m, 1975-76, 1995
Järnvägsmiljöer, 1979
Kulturhistoriskt värdefull bebygg RAÄ, 1948
Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse, 1950-54
Kulturminnen/miljöer, 1970
Kronogårdar i Ög, 1938, 1943
Kvarnar, 1978
Kyrkomiljöer, 1979
Kyrkor invent. natursten i fasader 1992, 1993
Milstenar och vägstenar
Prästgårdar, 1929, 1978-79, 1984-85
Prästgårdsmiljöer, 1978
Runvårdsinventering, 1985
Rundlogar, 1991
Skolor, 1978
Tegelbruk, 1984-86
Vägar, 1978

Riksantikvarieämbetet

kulturmiljösök: www.raa.se/hitta-information/fornsok-fmis/

Inventering av Kyrkor

Byggnadsminnen

Inventering av Tingshus och Rådhus

Fornminnesinventering

Skog och historia inventeringar tillsammans med Skogsstyrelsen

Rapp. Medeltidsstaden 5 (1978), 18 (1980), 19 (1980), undersökningsrapp.

Länsstyrelsen

Fornminnesinventering i Gudruns fotspår 2005 - 2006

Östergötlands ängs- och betesmarker 2002-2004

Milstolpar i Östergötland

Kulturhistorisk inventering av Östergötlands skärgård

Förteckning av Riksentresse Söderköpings kommun

Förteckning av Byggnadsminnen Söderköpings kommun

Natur Kultur miljöer i Östergötland, 1983, Naturvårds- o kulturminnesprog.

Samhällsbyggnadskontoret

Bebyggelseinventering på landsbygden 1987

Bebyggelseinventering V Husby 1988

Gårdsmiljöinventering 1986

Landsbygdsinventering Bubbetorp, Ö Ryd 1989

Söderköpings innerstad miljöregler

Kulörprogram Söderköpings innerstad 1994

Riktlinjer offentlig utemiljö Söderköpings innerstad

Skyltprogram Fixområdet 2001

Skyltprogram innerstaden 2002

Arkeologisk inventering, Mariehov, 2009

Hembygdsföreningarnas inventeringar

Torpininventering Gårdeby hbf

Torpininventering Sankt Anna hbf

Soldattorp 1684-1901, Ö Ryd hbf, tryckt

Torpininventering ej heltäckande Nartorp- Börrums hbf

Gruvmiljöer Nartorp-Börrum hbf

Kulturminnesinventering Nartorp-Trärum 2001, 2003, Nartorps hbf

Torpininventering Västra Husby Genealogiska förening

Arkiv och Bibliotek

Exempel på där Söderköpingsmaterial finns.

Sverige

Riksarkivet (med bl a Diplomatariet) www.statensarkiv.se
Statens Lantmäteriverk (kartor) www.lantmateriet.se
Uppsala Universitetsbibliotek (Palmsköldska saml.) www.ub.uu.se
Kungliga Biblioteket www.kb.se
Universitetens bibliotek
Krigsarkivet www.statensarkiv.se
SVAR (bl a brandförsäkringsverkets arkiv), www.svar.ra.se
Vitterhetsakademiens bibliotek www.raa.se
Arkitekturmuseet (ritningar, foto) www.arkitekturmuseet.se
Postmuseum (foton och brev) www.postmuseum.posten.se
Nordiska Museet (bl a hantverk, folkminnen) www.nordiskamuseet.se
Tekniska museet www.tekniskamuseet.se
Sjöhistoriska museet (foto, ritningar) www.sjohistoriska.se

Östergötland

Linköpings stadsbiblioteks Östgötasamling
Landsarkivet, Vadstena www.statensarkiv.se
Enskilda företags arkiv t ex Göta kanalbolag AB www.gotakanal.se
Norrköpings Stadsarkiv (bl a företagsarkiv) www.norrkoping.se/organisation/kommunstyrelsen/kskontor/admin/stadsarkiv/index.xml
Östergötlands Länsmuseum www.ostergotlandsmuseum.se
Norrköpings stadsmuseum (fotosamling) www.norrkoping.se/kultur-fritid/museer/stadsmuseum/
ÖLFA gårdsarkiv inventering, förteckningar över arkiv www.olfa.nu

Kulturarvportal:

Kulturarv Östergötland, www.kulturarvostergotland.se

Söderköping

Kommunarkivet, Söderköping www.soderkoping.se
S:t Ragnhilds Gille (t ex Brunnsarkivet) www.stragnhildsgille.se
Söderköpings Arkivförening (enskilda föreningar o företags arkiv.)
www.olfa.nu
Engelholms bygdegårdsförening (frk Ingrid's dagböcker bl a)
Nartorp Börrums hbf www.nartorp.se
Sankt Anna hbf www.sanktannahembygd.se
Vikingarna hbf
Västra Husby hembygdsförening www.vhhf.se
Östra Ryds hbf (kartor, foto) www.ostraryd.se
Söderköpings Stadsbibliotek, Lokalhistoriska rummet www.soderkoping.se/bibliotek

Museer

Exempel på där Söderköpingsmaterial finns.

Sverige

Statens Historiska museum (föremål från stenålder-medeltid, lös-fynd och från arkeologiska undersökningar samt kyrkoinventarier)

www.historiska.se

Kungliga Myntkabinettet, www.myntkabinettet.se

Nordiska Museet (föremål från 1523 och framåt)

www.nordiskamuseet.se

Tekniska museet www.tekniskamuseet.se

Vin- och sprithistoriska museet (t ex Rehnbergs vin- och sprithandel) www.vinosprithistoriska.se

Östergötland

Östergötlands Länsmuseum (huvudsakligen söderköpingsföremål från arkeologiska utgrävningar)

www.ostergotlandsmuseum.se

Norrköpings Stadsmuseum (Föremål från Fix, idrottspriser, klädesplagg) www.norrkoping.se/kultur-fritid/museer/stadsmuseum/

Norrköpings Brandkårmuseum
www.brandkarsmuseet.se

Söderköping

S:t Ragnhilds Gille www.stragnhildsgille.se

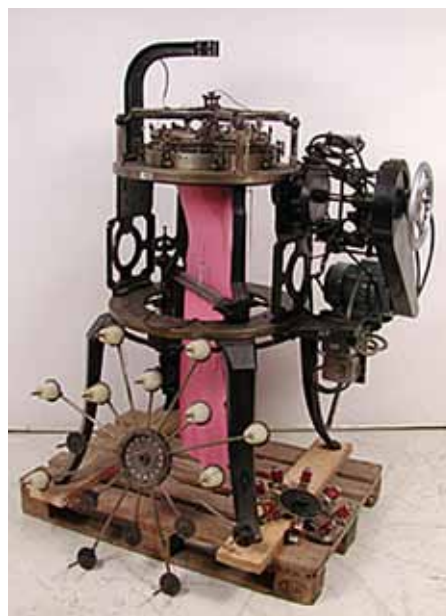
Hembygdsföreningen Vikingarna

Sankt Anna hembygdsförening, www.hembygd.se/sankt-anna/

Östra Ryds Hembygdsförening, www.ostraryd.se

Nartorp-Börums Hembygdsförening www.nartorp.se

Söderköpings kommun (läroverksbiblioteket) www.soderkoping.se

Bildlista:

Omslag - Rådhuset med Storån, foto: TP= Thomas Pettersson

Sid 2 Bågskytt under Söderköpings Gästabud, foto: Annica Björklund

Sid 3 Runsten i Hov, Mogata, foto: Monica Stangel Löfvall=MSL.

Fotvårdsprodukt, hbf Vikingarna, foto: KA= KulturArkiv.

Jordbruksredskap Östra Ryds hbf, foto: KA

Sid 4 Munkbrogatan, foto: TP

Sid 5 Vetenskaplig utgrävning i Konventsområdet av Länsmuseet 2012,
Dick Harrison föreläser och guidar, utställning om fabeldjur på Visitor Center.

Samtliga foto: MSL

Sid 6 "Edgars hus" Lagnö, Skällviksborg med Stegeborg i fonden, foto: MSL .

Sid 7 Överst: Broder Everts gränd, och Drothemsområdet, foto: TP.

Under: Eriksvik, foto: MSL

Sid 8 Arkivalie Grimstad gård, foto: MSL

Sid 9 Poetiska vägstenar i Nartorp-Börum, foto: MSL

Sid 10 Lokalhistoriska rummet, Stinsen, foto: MSL

Sid 11 Utställningspaviljong, Vintervadsgatan, foto: MSL

Sid 12 Gycklare under Söderköpings Gästabud, foto: Linda Beasley

Sid 13 Dramatiserad visning med biskop Brask, foto: TP. Kulturskolans drama-pedagoger med en klass, foto: MSL

Sid 14 Kommunarkivet, foto: MSL

Sid 15 Utställning Sankt Anna hbf, foto: TP

Sid 16 Interiörer från Stadshistoriska museet (S:t Ragnhilds Gille), foto: MSL
och Ö Ryds hembygdsmuseum, foto: KA

Sid 17 Omslag bok, Norstedts förlag, hållristningar i Viggeby, foto: MSL

Sid 18 Söderköpings Brunn, foto: TP

Sid 21 Vänsö, foto: Göran Grimsell

Sid 22 Braskens hus, foto: MSL

Sid 23 Läroverksbiblioteket, foto: MSL

Sid 24 Stickmaskin från Fix trikåfabrik, Norrköpings Stadsmuseum, foto:
Norrköpings Stadsmuseum.

